

Lietuvių laikraštis
Lėdžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdį

Laivųji dieta

Eina XIV Metus

1960 GEGUŽES - MAY 6

Kaina 20c

Nr. 9/829

Gyvenimas — Kova

J. KIRKŪNAS

Taip jau yra, kad žmogus už savo būvį dažniausia turi kovoti nuo pat lopšio iki mirties. Skirtumas tik tas, kad vieniems ta kova yra lengvesnė ir geriau sekasi, o kiti vos pajėgia savo egzistenciją apginti. Tik labai mažas nuosimtis gimsta turtuoliais, kurių bent ekonominė padėtis jau užtikrinta jų tėvų ar senelių. Tuo tarpu didelei daugumai duona kasdieninę sau ir savo šeimai uždirbti nėra taip lengva.

Skaičiuojama, kad kas met pasaulyje badu miršta net kelios dešimtys milijonų žmonių. Socialinė lygybė ir teisingumas, kad ir šiame XX-me amžiuje, egzistuoja tik ant popieriaus ir tik tiek, kiek šalti įstatymai ją užtikrina. Kai vienur žmonės badu miršta, tai žiūrėk, kitur maisto produktai ir kitos gerybės tyčia naikina, kad dirbtinai palaikytų jų kainas. Tad ar gali būti čia kokia nors kalba apie žmogaus meilę žmogui?...

Imkime kad ir šį kraštą. Atrodo, jis yra gan turtingas ir viskuo pertekęs. Kaip tik šiame krašte visokių gerybių perteklius ir naikinamas. Tačiau darbininko, kurio rankomis pastatyti ir tebestatomi miestai, dangoraižiai, keliai ir tiltai, ekonominė padėtis nėra užtikrinta. Šiandien jis dirba — rytoj gali būti atleistas. Ištikus sunkesnei ir ilgesnei ligai gydymas dažniausiai surija visas jo sutapas. Kad šio krašto darbininkas daugiausia uždirba ir geriausia gyvena, kaip bet kur kitur, to įrodyti nereikia. Tačiau viską, ką jis yra savo naudai pasiekęs, yra iškovojęs per ilgą ir organizuotą kovą. Taip pat irgi nepaslapstis, kad kai kuriose srityse šio krašto darbininkas dar stovi žymiai žemiau, nei kitų kraštų, ir toji sritis yra socialinis-visuotinis draudimas ligos, nelaimingų atsitikimų ir mirties atveju. Kai Anglijoje, Vokietijoje, Švedijoje ir kituose ne Europos kraštuose toki draudimą jau senokai turi, tai šiame krašte dėl jo dar tik pradedamos klebenti vyriausybės durys.

Kadangi draudimo biznis yra pats pelningiausias ir, kaip visi kiti bizniai čia, jis yra privačiose rankose, tai tie,

kurie jį turi, aišku, jokių būdu ir nenori jo paleisti. Jie nuolat kartoja masėms, kad jos čia turi geriausią medicinos aprūpinimą ir draudimus visame pasaulyje. Deja, jie nepasako, kiek ta geriausia medicina žmogui kainuoja, kiek jis per savo amželi už visoki us draudimus išmoka ir ką jis gauna kai suserga ar kita nelaimė jį ar jo šeimą ištinka.

Kaip žinome, veik visos šiame krašte draudimo bendrovės paremtos grynai pasipelnymo tikslu. Vadinasi, jos siekia ne kuo geriau patarnauti, bet kuo daugiau uždirbti. Milijoniniai tų bendrovių pelnai ir milžiniški jų pastatai yra geriausi liūdininkai draudiminio biznio pelningumo.

Jei šio krašto darbininkas gerai suprastų, kokia jam nau da būtų ir kiek rūpesčių nuo jo pečių nuimtų ligos, nelaimingo atsitikimo ar mirties atveju, jei būtų įvestas visuotinas federalinės valdžios draudimas, tai be abejo, jis pradėtų per savo unijas ir pavieniui kovoti už toki draudimą. Nors ta kova faktinai jau ir yra prasidėjusi, tik ji dar nėra tinkamai organizuota ir sutinka gan didelį pasipriešinimą iš apdraudus bendrovių ir gydytojų unijų.

Imkime kad ir pirmą konkretų žingsnį į visuotiną draudimą, tai dabar kongresan inė ta, taip vadinama, A.J. Forando įstatymo projektą. Šis projektas numato pensininkams nemokamą gydymą su ligoninės globa, jei ji būtų reikalinga, iki 120 dienų metuose. Toks įstatymas, jei jis praeitų, pensininkams būtų labai naudingas. Tie, kurie neturi santau pų ir kitų pajamų, o gyvena tik iš pensijos, tai iš jos ir gali tik šiaip taip vegetuoti, bet jokių būdu negali apmokėti daktaro, ligoninės ir kitų gydymo sąskaitų. Jei pensininkui tenka pagulėti keletą savačių ligoninėje ir turėti kiek sunkesnę operaciją, tai jo visų metų pensijos neužtenka apmokėti gydymosi išlaidų. Tačiau ir šis įstatymo projektas sutiko pasipriešinimą iš dabartinės krašto administracijos, draudimo bendrovių ir medikų draugių. Projektą gi emia didžiosios darbininkų organizacijos ir pavieniai asmenys.

Pranešame liudną žinią Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio nariams ir lietuviškai visuomenei, kad balandžio 10d. Buenos Aires, Argentinoje, staiga mirė Sąjūdžio Garbės Narys ir buvęs Vyr. Valdybos narys, g e n e r o l a s

T. Daukantas

Lietuvių tauta neteko didžio patrioto, buv. Nepriklausomos Lietuvos Krašto Apsaugos Ministerio, Valstybės Tarybos nario, VDU docento ir buv. įgal. Ministerio Argentinoje.

LAS PREZIDIUMAS

Kitokia padėtis susidarytų darbo žmogui ir būtų daug tikresnis jo rytoj, jei būtų įvestas visuotinis draudimas ligos ir nelaimingų atsitikimų atvejais. Jis pav. kaip Anglijoje, mokėdamas tik apie 5% iš savo uždarbio, gauna pilną nemokamą gydymą sau ir savo šeimai, nežiūrint kiek ilgai kas sirgtų, koks specialus gydymas jam būtų reikalingas ir vis tiek kur — ligoninėje ar namuose jis gydytųsi. Mirties atveju, taip pat visai žmoniškai palaidojamas to paties draudimo lėšomis. Be to, už menką primokėjimą, duodami, jei reikalinga, net dveji akiniai vienam asmeniui ir gydomi ar sudedami visi dantys. Sergant namuose, gydytojo patarnavimą ir visus

vaistus gauna nemokamai.

Ir štai tokius ir panašius draudimus turi įsivedusios valstybės, kurios toli gražu negali prilygti Amerikos ekonominiam pajėgumui ir savo biudžetus dažniausiai balansuoja su Amerikos pagalba. Kad šis kraštas yra pajėgus įvesti toki ar panašų visuotiną draudimą, nėra abejonės. Reikia tik gerų norų ir nuširdumo bei susirūpinimo masių reikalais.

Tuo tarpu mes visi turėtume įsijungti į kovą, kad tas Forando įstatymas praeitų. Todėl rašykime laiškus kongresmanams ir senatoriams ir prašykime, kad jie paremtų A.J. Forando įstatymo projektą — H.R. 4700.

1960 m. gegužės mėn. 7 d., šeštadienį, Engineers Bldg. salėje

- 100 St. Clair ir Ontario gatvių kampas, Clevelande

DAINAVOS
ANSAMBLIO

“VESTUVĖS”

Trijų veiksmų kaimo
buities vaizdas su
vestuvių papročiais
dainomis ir šokiais.

Kvietimai gaunami: Dirvoje, šv. Jurgio parapijos salėje sekmadieniais, Lietuvių Prekybos Namuose, Naujos Parapijos spaudos kioske ir pas Apylinkės Valdybos narius. Puiki ir lengvai pasiekiama salė. Pradžią 7 val. vak.

Lietuvių Bendruomenės Clevelando Pirmosios Apylinkės Valdyba

Lietuviškų reikaliukų pabiros

JONAS MIŠKINIS

Prisimenu kai Lietuvoje viešas dvasiškis B su savo bičiuliais šnekėdamas dažnai mėgdavo sakyti: "Tai kas iš to, kad mes kunigai bažnyčioje per pamokslus barame bedievius, nedorėlius ir kitokius nuo bažnyčios atskalus, jie vis vien negirdi, nes tokie bažnyčioje nesilanko ir mūsų pamokslų neklauso. Reikia, kad apaštaltautų ne tik kunigai, bet ir kiekvienas susipratęs katalikas."

Šiandien panašiai yra išėivijoj su lietuviškais reikalais. Daug rašoma spaudoje, daug įvairiausiose susirinkimuose bei suvažiavimuose kalbama, diskutuojama, sielojamasi, siūloma visokių projektų tam, bet vis tiek lietuvišką pamaži rie da pakalnėn...

O kas gi skaito lietuvišką spaudą? Kas klausosi tų kalbų? Nagi tie patys, kurie aktyviai dirba, rašo ir dėlto sielojasi. Vadinas, šie idealistai eina per gyvenimą, tartum smuikininkai, kurie su muzika keliauja iš vietos į vietą ir visus, kas tik panorėtų jų klausytis, visada pasiryžę jiems suteikti lietuviško malonumo. Bet ar visi nori to klausytis? Anaiptol! Užut dėjasi prie lietuviškos veiklos, jie stengiasi kritikuoti tuos, kurie aktyviai reiškiasi lietuviškame kultūriname gyvenime. Taria mieji "kritikai" dažniausiai į viską žiūri iš neigiamo taško. Tokie gyvena tik savo asmeniškiesiems reikalams, o kas idealu lietuviška, šalinasi ir tuo pačiu sukelia blogas nuotaikas kitų tarpe.

KODĖL TAIP YRA ?

Man rodos todėl, kad mes be-

diskutuodami lietuvišką klausimais dažnai duodame progos tokiems neigiamumams pasireikšti. Prieš pusmetį, vieną didelį lietuvių kolonijoj, susirinkime buvo skaitoma paskaita lietuviškų išlaikymo reikalu. Tarp kitko paskaitininkė iškėlė klausimą ir "atsilikėlių" Girdi, nereikia sielotis, jei mūsų tautiečiai nelanko lietuviškų rengimų, susirinkimų bei minėjimų. Jei neatėjo į vieną, antrą, trečią... laukiame ateinančių į penktą susirinkimą. Beto, tie minėjimai bei rengimai dažnai būna neįdomūs, nuobodūs ir t.t.

Amerikoje leidžiama daug lietuviškų laikraščių, tai negi visus turime prenumeruoti? Esą, kai kas nori, kad jų vaikus mokyty mokykloje taip, kaip prieš 15 metų Pilviškiuose.

Tokie palyginimai geriau tiktų Pilviškio moterėlėms poryti, negu lietuvišką puoselėtojams.

Cia turbūt tiktų priminti vokiečių rašytojo Goethes žodžius:

"Norint būti geru patriotu, reikia kas dien išgirsti nors vieną gimtojo krašto dainelę, arba paskaityti nors vieną gražų patriotinį eilėraštį. Viskas kas ugdo ir stiprina dvasią, turi sudaryti žmogaus gyvenimo dalį. Gyventi ne tik sau, bet reikia ką nors gero duoti kitam, o ypač savo tautai."

NEPASITENKINIMAI

Po Vasario 16 minėjimų visada pasirodo spaudoje nepasi-

tenkinimo dėl šventės turinio bei pravedimo. Girdi, kalbėtojas kalbėjo visą valandą ir nieko gero bei naujo nepasakė. Vasario 16 yra susikauptimo, prisiminimo, pasiryžimo diena. Todėl patriotas lietuvis eidamas į Vasario 16 minėjimą pilnai supranta tos istorinės dienos reikšmę ir tokie nepasitenkinimų nepareikia ir jokių reikalavimų rengėjams nestato. Tai mūsų tautos tyliji nariai, kuriems lietuviška visuomenė yra paguoda, namai ir viltis. Jie žino, kad ne visa lietuvių tauta gali dalyvauti likiminėje savo tautos kovoje dėl jos egzistencijos ir laisvės. Simtai tūkstančių lietuvių vargstančių Sibiro taigose, bolševizmos naikino laukia daugiau nei mes, nes jie neša pagrindines tautos kančias ir kovas. Mums gi, tiems kurie drįsta Vasario 16 dienos minėjimus kritikuoti, nenorėdami juose dalyvauti ir medžiaginti paremti laisvės kovos, tuo pačiu save nu-lietuvina ir yra išsižadantys, anot dr. V. Kudirkos, brangiausios vidinės jėgos - idealų, kurie parduodami dėl tru-

pinio aukso ar gardaus valgio šaukšto.

JAUNIMAS

Iš Vokietijos vykdamai užjūrin atsivežėme daug jaunimo išėivijos gimnazijoje mokslinto. Daugelis iš jų senai jau baigė kolegijas, išėivijos įvairius mokslo laipsnius. Žodžiu, atsistoję ant stipraus pagrindo. Iš tokių mūsų tauta daug ko tikisi ir laukia, ypač medžiaginės paramos lietuviškiems reikalams. Džiugu, kad susipratę išėivijos lietuviškon veiklon ir dabar ryžtingai dirba. Bet ar daug tokių turime? Nedaug! Daugelis laikosi pasyviai. Tokius paviliojo amerikoniškas gyvenimas. Jie baigia skęsti prabangos ir svetimų papročių jūroje. Lietuviškų reikalai tokių nebedomina. Pažiūrėkime tik į aukojančių sąrašus lietuviškiems reikalams. Ar daug jų ten rasime? Tas pats esti ir su lietuviškų laikraščių prenumerata bei knygų pirkimu. Daug yra ir lietuvių, kurios tokiu pat keliu žygiuoja... Pasirenka kitataučius ir patekę jų glėbin tampa gyvaisiais lietuvių tautos lavonais. Skaudu ir liūdna tai minėti, bet faktas lieka faktas.

GYDYTOJAI

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 W. 63 Street,
Chicago, Ill.

Ofiso telefonas: PRospect 8-1717

Valandos: po pietų 1—3; vakarais 7—8, tik tai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.

Butas: 3241 W. 66th PLACE
Telef.: RE 7-7868.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmadi., antradi., ketvirtadi.,
penktadi.

Tik susitarus trečiadieniais.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4063 So. Archer Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išėivijos trečiadieniais
ir sekmadieniais.
Šeštadieniais nuo 10 iki 12 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

VAISTINĖ

Savininkas

PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St.

Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos galykų ir malonius patarnavimus paco savininko Pr. Šimkaus. Lietuvis perka pas lietuvi!

Dar kartą talkon!

GANA IŠKLIBUSIŲ BARAKŲ LIETUVIŲ JAUNIMUI

Šiomet sukanka 10 metų nuo to laiko, kai Vasario 16 Gimnazija buvo įsteigta kareivinėse Diepholze /Vokietijoje/ ir 6 metai, kai ji buvo apgyvendinta nuosavoje Rennhofo pilaiteje. Šitai lietuviškai salelei išėivyti lietuvių visuomenė, ypač padedama Šveicarijos labdaros organizacijų, 1953-56 metais sudėjo 75.000 dolerių. Juos suaukojusiems tikriems gimnazijos fundatoriams, šiemet vasario 16 šventės proga ir buvo atidaryta gimnazijos salėje garbės lenta, kaip Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje dėkingumo ženklas.

Už suaukotus tada 75.000 dolerių buvo nupirktas 4,7 ha žemės sklypas su parku, namais ir ūkio trobėsiais, taip pat buvo nupirktas bei pastatytas didelis, medinis, nebe naujas barakas ir atlikti tuose trobėsiuose perstatymai bei remontai, reikalingi bendruomeniniam gyvenimui bei mokyklos darbui. Buvusioj pily patilpo mergaičių ir berniukų bendrabučiai, bendroji salė, biblioteka, administracijos ir bendrabučio vedėjų kambariai, o mediniame barake buvo įrengta valgykla, virtuvė, maisto sandėliukas ir klasės kambariai. Bet eilės patalpų stigo. Po metų lietuvių kuopos prie amerikiečių kariuomenės vyrai išrūpino ir savo lėšomis ir jėgomis pastatydino dar vieną nedidelį nebe naują baraką, kuris sumažino ankštumą, bet ir po to neliko patalpų mokytojų kambariui, skaityklai mokinių laisvalaikiams, gamtos kabinetui, chemijos kabinetui, kuris lig šiol tebėra mergaičių bendrabučio vonios kambarys, jau nekalbant apie gimnastikos salę, apie kurią gimnazija tegali tik svajoti.

Per praėjusius 6 metus Rennhofo didysis vienos lentos storumo barakas visus privargino, nes žiemą jis nepakankamai sulaiko šaltį, o vasarą nuo saulės per daug įkaista. Be to, išklebo šito barako durys bei langai, o juodgrindžių balkiai gerokai papuvo. Visam šitam barakui reikia pagrindinio remonto, kuris ir ūkiškai nebeapsimoka ir nepašalina svarbiausių trūkumų.

Šitokia būklė verčia gimnaziją ir jos teisinę laikytoją Lietuvių Bendruomenę Vokietijoje pastatydinti patvaresnį pastatą, kuriame tilptų valgykla, virtuvė, klasės, tiktųjų mokslų kabinetai, kuriems galima dovanomis gauti mokymų priemonių, bet kurių nėra kur padėti ir negalima gerai išnaudoti mokslui. Gimnazijos vadovybė ir LB Valdyba tiki, kad pabėgėlių metų proga būtų galima gauti iš vokiškų ir tarptautinių organizacijų pašalpos gimnazijos nebrangiam pastatui, tačiau pradžia reikiama turėti savų pinigų. Bet nei gimnazija, nei Valdyba jokių santaupų neturi ir iš neturtingų lietuvių Vokietijoje reikalingos sumos 25.000 dol. negali sutelkti.

Todėl norint išlaikyti Vasario 16 Gimnaziją, kuri lig šiol buvo ir tebėra gyvos lietuvių sala ir visų laisvųjų lietuvių solidarumo bei ryžto simbolis, nelieka nieko kito, kaip prašyti visus lietuvius laisvajame pasaulyje suaukoti patiems ir pasitelkus kitataučius minėtą sumą, šiais dešimtais gimnazijos veiklos metais ir šitaip pozityviai atsakyti Lietuvos pavergėjams, kurie džiūgiau šiemet, kad jau suėjo 20 metų nuo pirmosios sovietinės oku-

Mūsų pasididžiavimas - jaunoji lietuvių išėivijos karta bando savo jėgas meninyje darbe.

Pirmieji žingsniai sunkūs, bet kas žino ką lemia jiems ateitis?!

Ne vienas iš tų šiandien mažųjų bus didelis Lietuvai žmogus, ko mes linkime iš visos širdies.

Toronto - Kanada.

pacijos Lietuvoj.

Kai sovietiniai komunistai šiemet varys Lietuvos jaunimą į demonstracijas bei tariamas šventes šokti ir dainuoti, tegu laisvieji lietuviai ryškiau parodo savo solidarumą ir meilę neturtingam lietuviškam jaunimui, kad jis normaliose patalpose galėtų mokytis ir bręsti lietuvių tautos šviesesnei atečiai.

Mes tikime, kad gera lietuviška širdis padės užbaigti išėivijos barakų gdynę ir įvesdins Vasario 16 gimnazijos jaunimą į patvarias šviesias klases.

P.L.B.Vokietijos
KRAS TO VALDYBA
ir Vasario 16 Gimnazijos
VADOVYBĖ

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN NEWSPAPER

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.

Published bi-weekly on Thursdays

by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.

Redaguoja Redakcinė Komitija.

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy ir talpina savo nuostata. Nesunaudoji rankraščiai grąžinami autoriams pareikalavus.

Pavaide ar slapyvardė pasirašyti straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Telephone:

FR 6-5416

Prenumerata:

Metams - \$5 ; pusei metų -

\$3. Atskiras numeris 20 ct. -

Subscription per year - \$5

6 months - \$3 ; 20c per copy.

Ar bus rezultatai?

Prieš kiek laiko Clevelando DIRVA iškėlė sumanymą, esą ar nebūtų pravartu lietuviškų laikraščių redaktoriams susivažiuoti, išsikalbėti visais klausimais, jei galima, suderinti ar apderinti paskiras nuomones ir t.t.

Idėja labai graži, betgi atsiminkime, jog gražių idėjų pilnas pasaulis, deja, ne visada ir ne visi norime jomis gyventi. Gi kviesti suvažiavimą vien tik dėl suvažiavimo, - nemaža prabanga, iš anksto neturint vilčių, kad tas suvažiavimas pasibaigs šio kiais tokiais rezultatais.

Kokių gi rezultatų galima būtų tikėtis ir praktiškai, ar toks suvažiavimas galimas?

Pagrindinė mintis kelta DIRVOJE - suderinimas mūsų pažiūrų ir akcija bei įvertinimą vadinamoje kovoje dėl Lietuvos laisvės, atrodo kiek problematiškas štai kodėl: kol nėra pasiekta mūsų išeivijos politinė vienybė, nėra ko norėti vieningos minties ir akcija, kurią atlieka paskiri laisvinimo veiksniai ar paskiri laikraščiai, kurių daugumas atstovauja tam tikras politines pažiūras ar organizacijas.

Idomus ir geras pavyzdys - Čikagos DRAUGAS ir NAUJIENOS. Anksčiau virusios aršios kautynės tarp šių dienraščių, štai visiškai /visiškai! /nūrimo, nors vienas yra pro krikdeminis, o kitas proateistinis ir internal socializmo minčių atstovas, bet šiandien sugyvena ir pučia vieną ir tą patį instrumentą, mat... juos sujungė politinė vienybė ALT ribo-

se, iš kurio finansų abu turi gražios paramos, na ir pinigų, tam visagaliui viešpačiui Amerikoje nusilenkė katalikiško ir socialistinio dienraščio vadovybės, susėdusios pelningo ir gero darbo sandaron. Truputi juokingas prekiavimas idėjomis, bet jau senai buvo žinoma išmintingoji patarlė: auksas valdo mus... Tiesa, ji šiek tiek vulgari, bet už tai praktiška.

Na, kaip gi mes galėtume įsivaizduoti susivažiavusių reakcijų atstovų darbotvarkę, kada mūsų išvalga į pagrindinius lietuviško gyvenimo i-

vykius taip didžiai skirtin-ga. Vien pasipešti žodžiais, nebūtų jokios prasmės, o susodinti prie vieno stalo kad ir pav. tik DIRVĄ ir VIENYBĘ, - gautume "arklių žvengimą" ir "maurų mūšį"...

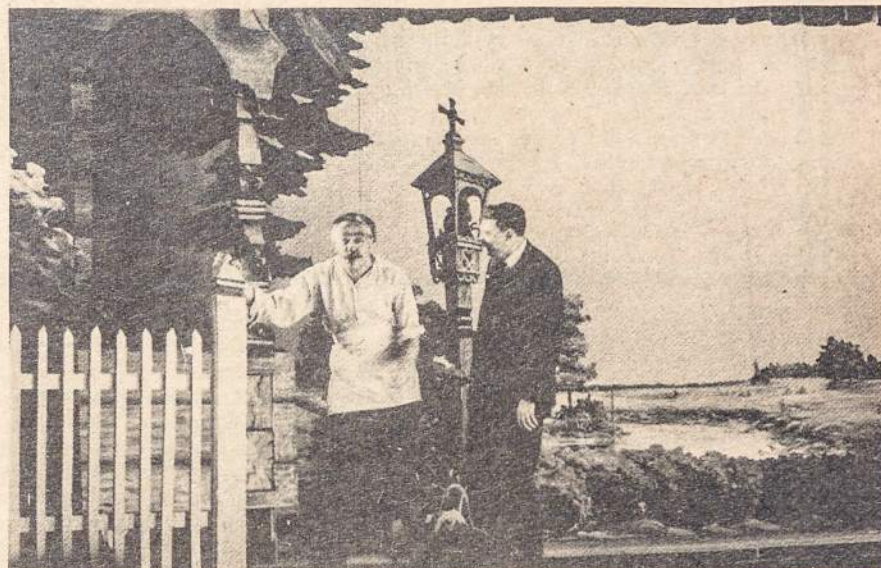
Žodžiu, rezultatų toji konferencija neduotų, o DRAUGO ir NAUJIENŲ pavyzdys yra juk išimtinioji padėtis ir daugiau finansinio biznio, nei idėjų reikaliukas. Gi visiems kitiems laikraščiams, neturint vilčių turėti "gerą dėdę" ir gal ne daug iš jų atsirastų tokių, kurie sutiktų už grašius ap-tildyti savo sąžinę. Išvada aiški: susirinkę nieko nenu-tarsime, o tik išsibarsime.

Iš kitos pusės, - ar toks suvažiavimas galimas, irgi ne-

maža problema. Jei dalyvautų visi laikraščiai, bent kokių nors vilčių būtų pasiek-ti ką nors konkrečiau, jei ne visi, - tuščios pastangos be rezultatų vilties. Beto, mūsų laikraščiai labai pasibarstę ir nuotoliai, išlaidos, vieta, sukeltų nemažai svarstytinų problemų.

Mes galvotume, kad būtų žymiai praktiškiau ir duotų žymiai daugiau naudos, jei panašius suvažiavimus padarytų atskiras sroves atstovaujantieji laikraščiai: pav. tautinės-liberalinės srovės laikraščių atstovų suvažiavimas ir katalikiškai-socialistinės srovės laikraščių ats. suvažiavimas. Susikalbėti būtų žymiai daugiau vilties.

"Vestuvių" II veiksmo scena. Aktoriai: Radvila ir Stočkus

Garbė Jiems!

Čikagos Aukš. Lituanistikos Mokykla šiais metais švenčia savo dešimtmetį. Jos vardas dažnai švysteli spaudos puslapiuose ir nuskamba privačių pokalbių rateliuose. Ši institucija svetimųjų jūroje nenuvyto, kaip pranašauta, bet sustiprėjo. Dar daugiau - savo gyvastingumu mokykla pradeda išsiveržti iš savo aplinkos ribų! O džiugiausia, kad šis aktyvusis ir lietuvių jausmus suvirpinas mokyklos pasireiškimas yra mokyklos a u k l e t i n i ų darbo vaisius!

Su džiaugsmu skelbiame, kad Č.A.L. Mokyklos mokiniai ruošia Mokyklos Metraštį!

Šis Metraštis yra tos rūšies pirmasis darbas ne tik Čika-

gos, bet, greičiausia, ir visos Amerikos padangėje. Jo pasirodymas ši pavasarį turėtų būti aiškiausias įrodymas, kad lietuviškos veiklos tęstinumas garantuotas keliems dešimtmečiams, naujoms pajėgoms atsiradus, nors esame įsitikinę, kad tiek ir nereikės laukti iki praausiančio mūsų Tėvynės pavasario.

Mokyklos mokinių pastangomis Metraščio pasirodymas užtikrina naujų ir veiksmingų pajėgų įsijungimą mūsų Tautos kovoje už ateitį!

Žemiau pasirašiusieji kviečia Jus paremti tą svarbų jauniosios kartos darbą. Metraštis bus išsiuntinėtas visiem lietuviškų reikalus ginantiems laikraščiams, o jo lei-

dima parėmusiųjų pavardės bus skelbiamos spaudoje, ir rėmėjų sąrašas bus įdėtas ir pačiame Metraštyje. Savaiame su-prantama, aukotojai gaus ir patį leidinį.

Tikėdamiesi Jūsų palankaus šio reikalo įvertinimo, maloniai prašome pasiųsti savo auką Metraščio Leidimo Fondui c/o K. Malinauskas, 4626 So. Washtenaw Ave, CHICAGO, ILL.

Dėkojame už paramą!

J. Konaukaitė

Metraščio Vyr. Redaktorė,
8 kl. mokinė.

D. Velička, Red. Kom. Globėjas,
A. Rūgytė, Mokyklos Direktorė,
A. Dundulis, Red. Kom. Globėjas,
J. Grabauskas, Tėvų Kom. Pirm.

Balandžio
24 dieną
DAINAVOS
Meno Ansml.
antra kartą
Čikagoje
statė
muzikinę
veiklą
"VESTUVES".

II-ojo
veiksmo
scena:
"mergvakaris"

"Vestuvės"
gegužės 7d.
statomos
Clevelande

Kontržvalgybos Kova Lietuvoje

Tikrų įvykių apžvalga komunistų ir vokiečių okupacijos metais

9-oji tąsa

R a š o - V. O.

Niekada mano gyvenime neteko pergyventi tokių valandų, kokias turėjau šį vakarą...

Mes nakvojome Lietuvoje!

Tai buvo mano tėvynė ir tėvynė visos lietuvių tautos, gi mes, - lietuviai, šiandien buvom kaip tikri kraujo broliai. Niekas mūsų neskyrė! Niekas nedrumstė tų laimingų išsivadavimo valandų... visas kaimas nemigo. Tiek buvo kalbų, išpūdžių, tiek širdingo vaišinimo. Stebino toji gera lietuviška širdis mane, o ką ir bekalbėti apie vokiečius...

Jau aušo.

Kurtus lėktuvų užšėsys nerimo padangėje... Ten toli... labai toli, kaž kur rytuose, gau dė patrankų garsai... ir mūsų dalinys kilo naujos dienos žygiui.

Ir vėl tėvynės laukais žygiavome į rytus. Dabar mūsų dalinys permetamas į pirmas fronto linijas, bet mes veržiamės pirmyn neturėdami didesnių kautynių, tik kas kart vis daugiau ir daugiau sutikdami pasiduodančių "nenugalimosios armijos" karių.

Mes, lydimi motociklistų, nesinaudojame vieškeliais, mūsų žygis eina miškais, šunkeliais ir tik retkarčiais išeiname į didesnius kelius, kurie visada perpildyti skubančios vokiečių armijos.

Tik pirmyn!

Jau gerokai už Lazdijų pasiekiamė nedidelio miškelio pakraščius. Mūsų motociklistai susikauna ir mes skubame jiems pagalbon. Ugnis nėra stipri ir mūsų dalinys išsidėstęs į vilni, be jokių sustojimų, atakuoja miškelį. Kariai eina stati, atsiraitę vasarinių palaidinių rankoves, atsiseioję apikalkles, tarum čia būtų ne mūsų laukas, bet žygis į vakaruškas. Atidaro ma stipri, koncentruota, ugnis į miškelį. Priešas pasitraukia gilyn, momentui viskas apsimsta. Mes persitvarkome ir vėl žengiame pirmyn.

Miškas kvepia pavasariu. Taip malonu visa krūtine alsuoti... ir toks gražiai jaunas žalumas supa mus. Mes pasiekiamė vieną trobelę miške. Priešo nematyti. Tarpduryje stovi išsigandusi senelė, kuri tartum klausia: o kas gi čia? Medžioklė?

- Labas, mamytė! - prakalbinu lietuviškai. Nespėjau daugiau nei žodžio ištarti - susijaudinusi iki ašarų moteris puola man ant kaklo, griebia bučiuoti rankas... ir pro ašaras klausia:

- Tai ruskių daugiau nebebus? - Nebus daugiau ruskių, mama, - tariau ir matau kaip gausios ašaros vilgo jos skruostus ir ji, užsikukčiodama ašaromis, skuba man pasakoti, kad jos sūnų su šeima rusai išvežė nežinia kur... kad viskas jai atimta ir kaip dabar bus gerai, kai viskas sugrįš į senus laikus... Tuo momentu aš jai, nors trumpai valandėlei, atstojau prarastą sūnų ir jį maloniai glostydama mano pečius kviečia į vidų... esą pavaišinsianti kuo galėsianti...

Bet mums nėra laiko. Išklaušęs iš jos žinių apie rusų kareivius, kurie tik ką nesenai čia buvo, mes skubame į rytus.

Bet mus apšaudžiusių didvurių mes nei pėdsakų nesurandame...

Tokių trumpų susišaudymų mes dar turime bent kelis ir viename iš jų gauname pirmas aukas: sužeidžiami du mūsų

būrio kariai.

Pagaliam mes išeiname į vieškelį vedantį į Alytų. Jis mums kiek į šiaurę ir kiek suprantu, mes nesieksime Alytaus.

Judėjimas vieškeliu pasakiškas! Kurį laiką ir mes einame juo, čia pat važiuoja didieji tankai, žygiuoja pėstininkai, skuba sunkvežimiai. Judėjimas vyksta viena kryptimi, - į rytus! Mes nematome "galingųjų Stalino sakalų", bet vokiečių aviacija mūsų ruože labai aktyvi. Kiekvienas ir mažiausias rusų bandymas pasipriešinti, paprastai, tuč-tuojau sudaužomas oro pabaisų - "Štukų", kurie ištikrųjų savo sirenomis įvaro savotišką baimės jausmą, atrodo, kad dangus švilpdamas griūna ant tavęs...

Mes sukame Merkinės link. Mūsų susidurimai su priešu, kad ir nedidelėmis grupėmis besiginančiu, vis dažnėja. Pasirodo ir keli rusų tankai, bet mus iš padėties išgelbėja "Štukos", kurie klaidiai kaukdami atakuoja rusus ir su labai sekmingais rezultatais, po keliolikos nusileidimų, sunaikina visus keturius rusų tankus. Tankai dega... Artėjant į Nemuno pusę žygis lėtėja ir gaisrų pašvaistės bei dūmai dengia dangų. Gaudimas artilerijos ir kurtūs tankų šūviai aidai visose pusėse.

Artėja naktis.

Mes rengiamės nakvynei.

Poilsis jau labai reikalingas...

Skaistus rytas pažadina mus naujiems žygiams.

Duslūs dundėjimai drebindami ir tolimieji horizontai dengiasi dūmų kamuoliais, bet širdis laiminga. Ir ne mano vieno, bet visų! Juk šie gražūs rytai ir kaitrios-saulėtos dienos, lydinčios mūsų žygį, neša laisvę išskankintai lietuvių tautai...

Mums veržiantis giliau į rytus, dažniau sutinkame rusų pasipriešinimą. Jis darosi labiau organizuotas ir atkaklesnis. Į kautynes jau stoja didesni būriai ir jos trunka žymiai ilgiau. Mes turime ir nukautų. Mūsų būrio nuostoliai: du nukauti ir du sužeisti.

Gauname pietus iš lauko virtuvės. Laiko jiems skirta ne daug. Skubame.

Kaž kur Alytaus kryptimi girdime smarkius kautynių garsus. Jie rūsčius ir verčią susimąstyti, o vokiečių aviacija, banga po bangos, suka girdimųjų garsų pusėn. Skaistus dangus dengiasi plačiai išsidriekusi dūmų juosta...

PIRMAS RIMTAS PAVOJUS

Pietūs pasibaigė ir mes vėl žygyje. Skubame. Slenka valan

da viena po kitos, o karšti saulės spinduliai svilina mūsų pečius ir šalmais pridengtas galvas. Kiek spėju, greičiausiai šiai nakčiai apsistosime kur nors netoli Perlojos arba net pačioje Perlojoje.

Žygio sparta, karštis ir vis besikartojančios kautynės bei jau atlikto žygio nuovargis matosi net karių veiduose. Karininkas vėl skelbia trumpą, kelių minučių, poilsį ir mes visi susėdame griovyje iš abiejų kelio pusių. Bet mūsų poilsis buvo trumpesnis, nei buvo numatytas!

Netoli nuo vieškelio, gal kokių 300 metrų atstume, stauga iš mažų krūmų pasirodo... vienas... du... trys... ir kiek palaukus dar du rusų sunkieji tankai!

Pirmiausia jie paleidžia iš savo pabūklų po kelis šūvius į mus ir tada atakuoja.

Toks staigus ir netikėtas tankų pasirodymas ir ypač kad mes neturėjome jokių sunkesnių ginklų galinčių stoti į kovą su tomis pabaisomis, sukelia sumišimą... Mes atidaro netvarkingą ugnį į juos. Bet ką gi gali reikšti mūsų šūviai! Jie kaip žirniai atšoka nuo storų plieno šarvų. Mūsų vadovybė išsauna kelias raketas į viršų; mes šaukiame pagalbos kovai su tankais!

Tankai spiaudydami kulkosvaidžių ugnimi ir leisdami vienas po kito šūvius iš pabūklų, pamažu artėja į mus... Griovio krašte šokinėja žvyras, o vieškelis pasidengia dulkėmis... bet vis tik gan gerai matau, kiek atokiau nuo manęs šone, riopliojanti rusų tankų... Jie neskuba. Visa laimė, kad jų nelydi pėstininkai... Mes savo ugnį, kokia ji būtų nereikšminga, vis vien nenutraukiame. Ateina įsakymas grioviais trauktis jiems iš kelio... traukiamės. Dabar jokios panikos jau nebėra ir įsakymai vykdomi tiksliai ir greitai.

Palyginus tai buvo mažos kautynės, bet sukeltas triukšmas prilygo pragaro dundėjimui... šūviai iš visų pusių, nei pagaliau nebežinau kas šaudė, tankų maurojimas ir jų artilerijos ugnis...

Kiek laiko truko tas puolimas, sunku pasakyti, bet tai negalėjo būti ilgiau valandos. Tankai mūsų nepersekiojo... Kodėl? Ir šiandien nežinau... Jie pasiekė vieškelio griovį ir sustojo. Dabar jų kulkosvaidžių ugnis buvo pavojainga, nesėjo išilgai griovio linijos. Bet daugumas mūsų karių jau buvo kitoje kelio pusėje ar dengėsi lauko nelygumais. Ir kaip tik tuo metu mes susilaukėme pagalbos!

Staiga, mūsų džiaugsmui, pamatėme, kad visiškai netoli tankų ėmė sprogti artilerijos sviediniai... Tolimesnį vaizdą uždengė dūmai ir dulkės, bet širdyje pasidarė ramu, -

tankai nebeturės laisvų rankų pulti mus!

Kiek sprendžiu iš garsų, jų tankai traukiasi atgal į krūmus... Dabar kiek laisviau apsidairau... Nei krūmų, nei tankų nematyti, - viskas pasidengė dulkių debesyje, bet aiškiai matau vieškelyje stovinčius vokiečių motorizuotos artilerijos pabūklus.

Karininkas įsako tuč tuojau trauktis tolyn nuo krūmų ir vieškelio, esą tuoj turi pasirodyti vokiečių lėktuvai "Štukos".

Mes pasitraukiame gerokus 500 metrų ir sugulame nedidukėje žvyrduobėje. Mūsų dabar niekas nebešaudė, bet artilerijos dvikova tebesitęsia.

Ilgai laukti nereikėjo...

Visiškai žemai skrisdami pasirodė keturi "Štukos". Na, ir prasidėjo bombų kruša! Kaip vanagai puolė ruselius, staugdami ir šaudydami... Iš tikrųjų tos jų lėktuvų sirenos baisus dalykas, o tas siaubingas sirėnų klyksmas dar ir šiandien tebeskamba ausyse. Jie užskrido kelis kartus ir kelis kartus žemė dundėjo nuo bombų... Pagaliau viskas nutilo ir toji tyla buvo taip keista ir neįprasta ausims. Buvo net per... tylu!

Du rusų tankai degė dar nepasiekę krūmų, kiti buvo sunaikinti krūmuose. Vieni iš jų, matyti savo sprogstamosios medžiagos jėga, buvo sprogo, su nuneštais bokšteliais, išardytai vikšrais...

Bet mums nėra laiko nagrinėti kautynių išdavas, - mes turime skubėti, o beto jau ir artėja vakaras.

Dabar mus lydi trys vokiečių tankai - "Tigrai".

Saulei leidžiantis pasiekiamė numatytąjį poilsio postą.

Lietuvos teritorija jau liko vakaruose. Mes žygiuojame Gudijos žemėmis ir artėjame prie Minsko.

Stambiausios kautynės, kuriose man teko dalyvauti, įvyko netoli Minsko. Ten teko net dvi dienas aršiose kautynėse žingsnis po žingsnio stumti rusus tolyn į rytus. Pirmą kartą čia pajutome ir rusišką artileriją, kuri iki šiol buvo visiškai nepasireiškus.

Vokiečiai panaudojo ir savo naująjį ginklą - propagandą. Tos pačios "Štukos", be tiesioginio savo uždavinio bombarduoti priešo telkinius, ėmė masiniai barstyti atšiaurimus, kurie žadėjo įvairiausias gerybes be mūsų pasidavusiems raudonarmiečiams. Be to, per stiprius garsiakalbius kalbėjo jau pasidavusieji rusų karininkai, kareiviai vis ragindami mesti ginklus ir pasiduoti.

Po dviejų dienų didysis Minsko mūšis buvo baigtas. Pasipylė vorų voros belaisvių...

Pats Minskas labai mažai tenukentėjo. Buvo apsuptas ir pasidavė be didesnių kovos. Buvo kiek apgriauti Minsko kompartijos rūmai, rusišku masu dangoraižis, kuris ištikrųjų buvo liuksusiniai pastatyti ir turėjo bene 12 aukštų. Šiaip gi Minskas - senas miestas, naujų pastatų labai mažai. Minske man teko pasilikti apie savaitę.

Bus daugiau

Žmoniškai žmogų žmoginkim

A. LIAUGMINAS
Psichologijos daktaras

Žaidimas yra netik ugdomo, bet ir gydomoji priemonė. Viena šveicarė parašė knygą apie žaidimo terapiją žaidžiant lėlėmis. Vaikas nustato lėles, - vienas iš jų jis išlupa, kitas myli; vienoms vienoki vardą bei pareigas duoda, kitoms kitas. Iš tokios vaiko elgsenos

susekama, kas to vaiko asmenybę drumsčia.

Dar vienas veiksnys būtinais reikalingas vaiko geram išsivystymui - tėvų meilė. Čia ir

yra visas sunkumas tėvams, - kaip išbalansuoti, kad ta meilė būtų savo vietoj, kad ji nebūtų pertempta.

Tuos ir šimtus kitų klausimų atsako naujai susikūrusi Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdomo draugija, trumpiau - ALVUDO, kuris pasiryžęs tėvams padė-

ti pilnesniais žmonėmis tap-
ti, žmonėmis sugebančiais sa-
vo emocijas sukontroliuoti
bei reikiamoj vietoj, reikiamu
laiku ir kiekiu jas išreikšti.
Čia ir yra raktas į sek-
mingą vaikų auklėjimą. Tik
per s a v e s sveikėjimą
galime mes žengti į sveikes-
ni savo v a i k ų rytojų.
O kad to pasiekus, reikia dė-
ti pastangas, ryžtis, vi sapu-
siškai šviestis.

Grįžtant prie tos tėvų mei-
lės, reikia pasakyti, kad pir-
moj eilėje reikia sudaryti
tokias apystovas, kad vaikas
justųsi neatstumtas. Nuolati-
nis natūralus tėvų link vai-
ko atsinešimas išugdys vaiko
pasąmonėje saugumo jausmą.
Imkim kad ir tokį gyvenimiš-
ką vaizdą. Nesugyvena tėvai,
jie ginčijasi dėl vaiko aukl-
ėjimo. Tėvas bara motiną ir
pats nesikiša į vaiko auklė-
jimą. Vėliau ir motina nulei-
džia rankas - auklėk tu, sako
ji tėvui. Taip vaikas ir pa-
lieka be reikiamo saugumo. Jis
išimtyli giminaitį, kuris, jam
atrodo, jį supranta. Vaikas
net meldžiasi už giminaitį,
nes jo pasąmonėje kilo toks
nujautimas, - jei tėvai pranyk-
tų, jis turėtų užtaręją, turė-
tų kas jį globoja, užjaučia.

Iš viso, jei bet ko yra per
daug - jau nebe gerai. Ir net
meilės jei per daug - blogai
vaikui. Perdidelę meilę tėvai
parodo vaikui iš savimeilės.
Tėvas turi malonumo iš vaiko
glamonėjimo. Toks tėvas lei-
džia vaikui daryti viską, ką
vaikas nori. Tai beždžioniška
meilė, pagal vokiečių sakmę.
Tai beprotybė jau vien dėl
to, kad aš myliu, leisti jam d-
ryti, ką jis nori. Toks tėvų
elgesys yra įrodymas, kad jie
dar nėra pasirengę būti tėvais.
Tokie duoda vaikui valgyti be
tvarkos - kada vaikas užsima-
no, tada valgydina. Ir taip vi-
sas vaiko užgaidas pildydami,
prieina prie vaiko sužalojimo.
Pavyzdžiui, vaikui užsino-
rėjus skustuvo, žinoma, tiek tė-
vai supranta ir neduoda, - ta-

da vaikas ima pykti. Toks vai-
kas pradeda tėvų nemylėti.

Arba kitas gyvenimiškas per-
didelės meilės poveikslas. Pas
psichiatrą atvedamas vaikas,
kuris pradėjo bėgti iš mokyk-
los. Pasirodo, kad ir čia per-
didelė tėvų meilė vaiką su-
sirgindino. Vaikas neatsitrau-
kia nuo motinos dėl per dide-
lės meilės. Per anksti jame
atbudo tos emocijos, kurios
dar neturėjo atbusti. Vaikas
pav. iki 7 metų su mama miego-
jo. Dabar jis bėga iš mokyk-
los, kad mamytės kas nepavog-
tų...

Bet kai šokojama meilės ir-
gi blogai. Už tai ALVUDAS ir
šviečia žmones - visapusiškai
sveiki tėvai - sveiki kūnai,
protu ir emocijomis turėtų
būti, kad jie galėtų reikiamai
elgtis.

NUO DRESUROS PRIE DRAUSMĖS!

Drausmė yra vienas solidnių
jų veiksmų žmogaus asmenybės.
Bet ji turi būti ugdoma ne iš-
orei, - tai būtų dresūra. Ne
kaip išmokyta lėlė turi žmo-
gus elgtis, bet vidujinius var-
žtus privalo išgyti, kurie jį
apsaugos nuo blogos elgsenos
net ir tada, kai vaikas bus
vienas, kai jį niekas netikrins.
Čia ALVUDAS lietuvių tarpe
kelia auklėjimo revoliuciją -
nuo dabar visur praktikuojam-
os d r e s ū r o s: "neda-
ryk to, nes angelėlis supyks",
skatina pereiti prie vidinės
drausmės ugdymo, - vaikas tu-
ri pajusti kas galima ir kas
ne. Ir tai ne dėl to, kad kas
nors nubaust, jei neklausis, bet
kad tai g r a ž u, g e a
ir sveikam žmogui natūralu.
Tėvai turi čia nedaryti svar-
biausių klaidų. Ir mokytojai
nuo dresūros turi kuogreičiau-
siai pereiti prie reikiamo
auklėjimo. Dabartiniais tė-
vams ir sveikatingumo ir ži-
nių trūksta. Tad abipusiai
turtėkim. Čia ALVUDAS visiems
geriausiai pasitarnauja.

KEISKIM TAKTIKĄ LAIKU!

Mažas vaikas automatiškai
autoritetui pasiduoda. Pav.
vaikai mokytojus idealizuoja,
jų klauso. Užtenka pasakyti:
man tas nepatinka ir vaikas
klausys. Tai subjektyvus au-
toritetas. Paaugęs vaikas kei-
čia savo pažiūras į autorite-
tą, pav. 9 metų vaikui didesnės
reikšmės turi objektyvus au-
toritetas - kolektyvo autorite-
tas. Pav. vaikas klasėje nesa-
kys kas sudaužė rašalinę, nors
mokytojas ir kaž kaip prašys.
Kolektyvo autoritetas - draugai
tokio amžiaus vaikui yra svar-

biau už pavienio asmens auto-
ritetą, įskaitant ir tėvą bei
motiną. Todėl vaikui auhant
reikia keisti taktiką: pradžioj
"taip nedaryk!", vėliau - "taip
niekas nedaro, operuoti bendruo
menės autoritetu.

IŠMOKIME DRAUSME VAIKUOSE IŠUGDYTI!

Ar galimos fizinės bausmės?
Paskutiniams pediatrių suvažia-
vime Chicagoje, 1959 metais,
vienas žymiausių vaikų psicho-
logų-gydytojų tuo reikalu iš-
sireiškė: pritaikant ir nepri-
taikant fizinės bausmės, - abi
sistemos nėra visai geros; dra-
usmė turi būti protingiausių
keliu atstatoma.

Čia mes panagrinėkime psi-
chologinį dėsni - santykį tarp
jutimo ir dirgio. Jutimas - psi-
chinė sfera, auga aritmetine
progresija, pav. 3-5-7-9... Tuo
tarpu d i r g i s yra bio-
loginė sfera, jis turi aukti
geometrine progresija, pav. 3-
6-12-24... kad atitiktų juti-
mui. Tokiuo būdu, fizinė baus-
mė neatitinka tam išpūdžiui,
kokį vaikas turėtų gauti iš
bausmės.

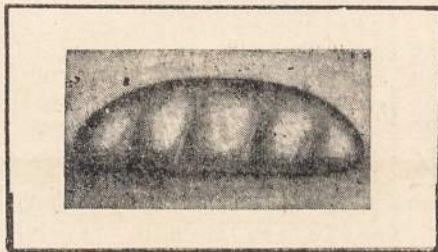
Fizinės bausmės pedagogikoj
neatsiekia tikslo. Geriau tai-
kyti m o r a l i n e baus-
mę - veikti į pajautas. Taip
elgiamasi Frebelio sistemos
mokykloj. Pav. vaikui sudau-
žius lėkštelę, mokytojas sako:
vaikeli, kas dabar bus, - iš
ko mes dabar valgysim... Ir
kai giliai pasiekama į vai-
ko jausmus, tada pradėdama
guostis: na, vaikeli, tu geras,
kitą kartą būsi atsargesnis, o
dabar mes pavalgysim iš kitos.
Vaiko mušimo mėlynės palie-
ka asmenybės. Dėl žiauraus el-
gėsio vaikystėje, toks buvęs

vaikas, kai suauga, ima nekęsti
artimųjų, nori jiems atkeršyti.
Žinomas toks atsitikimas: vie-
nas vaikas mokykloje norėjo
nusikalsti, jis stačiai ieško-
jo progos padaryti kokį nors
blogą darbą. Jis paliedavo
mokytojo rašalinę, vėliau pa-
degė namą. Pagaliau dūrė ki-
tam peiliu į nugarą ir pate-
ko į policijos rankas. Tyri-
mų pagalba buvo nustatyta, kad
tas jaunuolis būdamas 2-3 m.
amžiaus buvo labai žiauriai
mušamas net iki sąmonės nete-
kimo. O atsitiko taip: namuo-
se jo mažesnė seselė žaidė
lopyje ir užsigavo akutę, ėmė
verkkti. Netoliese žaidęs bro-
liukas prisiartinio prie lop-
šio seselei padėti. Tuo lai-
ku iš gretimo kambario atsi-
skubino motina ir pamaniusi,
kad broliukas sužeidė sesutę,
pradėjo berniuką mušti. Vai-
kas gynėsi ir teisinosi sesu-
tės nesužeidęs, bet motina dar
labiau sūnų mušė, mušė už tai,
kam šis neprisipažino. Dabar,
kai tas kadaise neteisingai
muštas vaikas suaugo, jo pasą-
monėje susidarė iškreiptas
balansas; jis buvo neteisin-
gai nubaustas, dabar kilo jam
me noras būti teisingai nubau-
stam. Už tai jis, pasąmonės
diktuojamas, pradėjo elgtis
blogai.

KUO GREIČIAU IR VISAPUSIŠKAI ŠVIESKIMĖS!

Matome iš šio vieno pavyz-
džio, kokios sveikatos reika-
laujama iš tėvų, kokį psicho-
loginį jautrumą privalo tėvai
turėti, jei jie nori visapusi-
škai sveiką vaiką užauginti.
Visi turime visapusiškai švie-
stis. Reikia ieškoti pagalbos

- nukelta į 7 psl. 2 skiltį-

**LITHUANIAN
BAKERY**
2450 W. 59th Street
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlock 4-7434

KEPA ĮVAIRIAUSIUS KEPSNIUS IR BALTA DUONA, RUGINE
PAPRASTĄ IR PLIKYTĄ KAIMISKĄ DUONĄ, KARIŠKIŲ RUPIĄ
RUGINĘ DUONĄ, KURI MEGIAMA YPAČ SENESNIŲJŲ ŽMONIŲ IR
KAIMISKĄ PYRAGĄ.

KRAUTUVĖJE GAUNAMI IMPORTUOTI DELIKATESAI, LIETU-
VIŠKOS DESROS, KUMPIAI IR KITI MAISTO PRODUKTAI.

KRAUTUVĖ ATIDARA NUO 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Uždaryta sekmadieniais ir pirmadieniais.

Savininkas ANTANAS KAZILIONIS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darui, auklėja
tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuviybę ir remia ko-
vą dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai
ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar
20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas atel-
čiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ
apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRA-
RASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki
gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gau-
ti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių ko-
lonijose ir SLA Centru. Rašykite tokiu adresu:

Dr. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

4%

CHICAGO SAVINGS TURTAS VIRŠ \$37,000,000.00. Visų taupytojų pi-
nigai yra pilnai apdrausti per Ferefinės valdžios įstaigą. Visuomet išmo-
kamas augštas dividendas. Perkantiems arba statantiems namus pasko-
lų duodamos lengvoms sąlygoms. Taupytojams teikiama daug patarna-
vimų nemokamai.

Kviečiame visus į vieną iš moderniškiausių įrengtų, Jūsų patogumui,
finansinių įstaigų Chicagoje.

**DABAR MOKAME
VISIEMS
TAUPYTOJAMS**

6245 So. Western Ave.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

Tel. GROvehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną. Ketvirtadienį ir
penktadienį nuo 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 val.

Vardan Tos Lietuvos

Rašo - A. J. Kaulėnas

5-oji tąsa

Reikia sutikti su tuo, kad likusioji valdžioje lietuviško nacionalizmo dalis turėjo savo eilę ne vieną idealistą, bet, deja, valdžios aparatą supančioji atmosfera nebuvo laisva nuo negeistinių pašalių, daugeliu atvejų ne lietuviško kraujo ar mintijimo asmenų, itakos.

Pats lietuviškas suskilęs nacionalizmas nebūtų vedęs tokios ilgos ir keistos tarpusavio kovos, jei jos nebūtų kurstę įvairiausio plauko karjeristai, tariamieji "patriotai", kurių patriotiškumu turėjome gražios progos pasibaisėti sunkiose 1940-1 metų valandose. Tik tada buvo galima pasverti, kur ir kieno pusėje buvo tik žodžiai ir kur buvo širdis, valia ir ryžtas dirbti už savo tėvynę.

Nacionalizmas, kaip gyvas tautos valios reiškėjas, nėra ir negali būti visapusiškai suvestas į rašytines formas, kaip tai gali padaryti kiti, daugiausia socialinių reikalų primatą statą judėjimai. Tauta, kaip gyvas ir nuolat kintęs kūnas, savaime aišku kinta ir savu galvojimu, savo pažiūromis į visas su tauta surištomis problemomis. Kriterius vis vien pasilieka nekintęs: tautos garbė ir gerovė, gi priemonės, komiomis tą gerovę siekti, turi būti laiko ir vietinių aplinkybių diktotos.

Kabinete parašytas Markso manifestas, popieriuje labai gražiai skambėjo, bet jo minti pabandžius perkelti į gyvenimą, kaip matome, net ir po tiek kraujo aukų, tiesiog iššūdo milijonų "pasenusių pažiūrų buržujų", vis vien nesiduoda itaikomas praktiškame gyvenime ir šiandien išsigimsta, kaip nevykusi teori-

ja į asmeninę diktatūrą. Tas pats manifestas patekęs į kultūringesnius kraštus, besitvarkančius demokratiškai, ištaisomas ir štai andai britai socialistai jau visiškai atmeta net ištisas ir pagrindines jo dalis, kaip nepraktiškas ir neįgyvendinamas. Taip yra pasibaigęs jau ne vienas griežtai formuluotas idėjinis politinis judėjimas, kaip moraliskai sulošęs bankrotą baigiasi internacionalinis socializmas-komunizmas, dar vis oficialiai "tvirtai" besilaikąs tik diktatūros dėka nelaimingoje Rusijoje ir jos okupuotose kraštuose.

Kiekvienam politiniam judėjimui, ypač šiandien, yra ir bus komplikuočiausias klausimas ir uždavinys - socialinių problemų sprendimas. Lyginant šiandieninės valstybės pareigas tautai su buvusiomis prieš 500 metų, mes matysime milžinišką pasikeitimą. Tada valstybės dėmesio centre buvo savų sienų gynyba ir antraeilis dalykas ekonominio bei kultūrinio gyvenimo skatinimas.

Šiandien valstybė jau turi savo rankose kuone visas gyvenimo šakas ir jos uždaviniai vis nemažėja, bet plėtėja.

Todėl ir svarstant klausimą dėl lietuviško nacionalizmo programos, atseit rėmų, susiduriame su visa virtine problemų, kurios, atrodo, būtų labai sunkiai sprendžiamos šiandien, net jas nagrinėjant studijų forma. Tauta yra likusi už geležinės uždangos. Jos nacionalinė dvasia gyva, tą matome iš šimtų mus pasiekiančių davinų, bet jos išvalga i kultūrinio, ekonominio, socialinio bei politinio gyvenimo formas ir turini šiandien yra mįslė, nes ji pati laisvai ir viešai to išsakyti negali, o ką kalba okupantui tarnaujantieji, kad ir tariami lietu-

viai, jokios reikšmės neturi, nes jie kalba rusų, bet ne lietuvių vardu.

Bet kaip ten bebūtų, atrodo su maža galimybe apsirikti, galėtume šiandien teigti, jog privati nuosavybė vėl turėtų pakeisti kolektyvę, nes pastaroji, kaip priešinga žmogaus prigimčiai, taigi ir neskatinanti našumo, aišku savaime, niekada nebus naudinga tautai. "Privati nuosavybė" yra labai plati ir gili sąvoka. Jos palietimas imtų šimtus skilčių, tai būtų per platus klausimas laikraščio rėmams, bet

atsimindami paties nacionalizmo, jei taip galima išsireikšti - prigimtine teze, jog ne tauta pajungiamas asmens privačiai iniciatyvai, bet privataus asmens interesai subordinuojami tautos interesuose, štai jau turėtume bent išieties tašką svarstant tolimesnius klausimus ir gilinantis į kitas detales.

Bus daugiau

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Lyginimas, dažymas, Body & Fender Repair ir kiti pataisymai.
Garantuotas darbas

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 W. 59th St. GRovehill 6-7777

Nelaimės (accident) atveju, dieną ir naktį šaukite
vilkiką-towing truck, tel. HE 4-4747

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTURA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

Chicago 36, Illinois

Tel.: Walbrook 5-5671

TV REPAIR SERVICE

ON ALL MAKES

VICTOR'S RADIO SERVICE

2318 West 50th Place

Savininkas V. OZECHAUSKAS

Telefonai:

PR 8 - 6932 ir GR 6-9324

ROOSEVELT
FURNITURE CO.

Savininkai:
BERTULIS
ir
RAUDONIS.

Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apstatymui reikalingi daiktai.

DUODAMA IŠSIMOKĖJIMUI
15 MĖNESIŲ

2310 West Roosevelt Road
Chicago 8, ILL.

Krautuve atidaryta
KIEKVIENĄ DIENĄ
Pirmadienį ir ketvirtadienį
iki 9:30 val. vakaro
Sekmadienį nuo 11 iki 4:30 p.p.

Tool Makers
Machinists

Machinists
Maintenance

ENGINEERS

CAREER
OPPORTUNITIES

AT

U. S. NAVAL ORDNANCE PLANT
Macon, Georgia

The U. S. Naval Ordnance Plant is engaged in the development, production, assembling, inspection, storage and distribution of various munitions components including fuses, primers, tracers and detonators. The U. S. Naval Ordnance Plant has one of the largest automatic screw machine operations in the South. It offers excellent working conditions, liberal leave policy, Group Hospitalization, Life Insurance, etc.

There are immediate Civil Service career openings for the following:

(Production Scheduling and Control)

INDUSTRIAL ENGINEER	\$7,510-8,230
INDUSTRIAL ENGINEERS	\$4,490-5,880
MECHANICAL ENGINEERS	\$4,490-6,885
ELECTRICAL ENGINEERS	\$4,490-6,885
ENGINEERING TECHNICIAN (Mechanical)	\$4,040-6,885
ENGINEERING DRAFTSMEN (Mechanical)	\$4,040-4,940
INDUSTRIAL ENGINEER (For Production)	\$8,810-9,530

EMPLOYMENT DIVISION

INDUSTRIAL RELATIONS DEPT.

MACON, Georgia

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ,
GAISRO, LIGONINĖS.

Specializuojusi ligoninės draudimais asmenims virš 60 metų amžiaus
Continental ir Prudential draudimo bendrovėse.

SEVERINAS KRUTULIS

6455 So KEDZIE Ave CHICAGO 29 ILL.

Telef. PR 6-2942 namų HEmlock 4-8297.

Rekolekcijų apmąstymai

O. ALGMINIENĖ

Nesenai gavėtos Verbu savai tės trys paskutiniuosius vakarus lietuvės moterys turėjo vieną valandą sielą praskaidrinančio dvasinio peno, kuri moterims suteikė J.E.vyskupas Brizgys. Tikiu, kad ir daug rekolekcijų gyvenime atlikusios moterys sutiks, jog šitos buvo nepalyginamos dėl savo kondensuoto, įtikinančio minčių perteikimo su tuo kukliu paprastumu, kuris yra būdingas didiesiems žmonėms.

Mirtis, bei ieškojimas Dievo, Jame buvimas ir Jo buvimas mūmose - tai pagrindinė rekolekcijų mintis, vaizdžiai iš-

ryškinta nesudėtingais prilyginimais, nors ir akademinio tonu, tartum būtų taikyta vien aukštuosius mokslus ėjusioms, bet aiškiai suprantama ir be mokslams.

Daug raginęs tobulėti dvasioje, vienok nenurodė būdų tam, nors ir užsiminė apie juos, vengdamas plačiau paliesti tą temą. Čia man prisiminė kartą skaitytas viename teosofiniame veikale toks prilyginimas: tūlas mokytinis paklausęs mokytojo: kaip surasti Dievą? Vietoj atsakymo moky-

tojas pakvietęs jį pasivaikščioti. Priėjus jiems prie upės mokytojas liepęs mokiniui bristi į vandenį. Šiam ibridus, mokytojas nutvėręs jį už sprando panarino į vą ir kelias minutes palaikęs, paleido. Kai mokins išniro iš paviršių gaudydamas orą, mokytojas jo paklausė: - Ko tu labiausia norėjai būdamas po vandeniu?

- Kvėpuoti! Oro! - atsakė šis.

- Jei tu taip norėsi surasti Dievą, tai tu jį surasi, - buvo atsakymas.

Gal būt, kad ir vysk. Brizgys, nenurodydamas būdų dvasiniam tobulėjimui turėjo mintyje, jei kas norės, tas suras ir būdus, nes tai yra individualus dalykas. O jei kas nenorės, - kaip priežodis sako, - tas ir išduotas pames.

J.E.vyskupas, teigdamas, esą žmogus ir po mirties nusineša tuos pat norus ir troškimus, kokius turėjo gyvendamas, iššaukė eilę svarstymų. Ar tai liečia tik dvasines emocijas, kaip meilę ir neapykantą, gailėstingumą, pavydą ir t.t.? Ar ir grynai fizinio pobūdžio kūno reikalavimus?

Juk su kūnų dingimu, turėtų dingti ir jo geismai, kaip gobšumas, garbės troškimas ir kiti troškimai, kuriems pasotinti geros yra visos priemonės. Bet juk tame dalyvauja ir individo dvasia?...

Jeigu vėžio ligoje skausmų kankinamas žmogus, ypač tais laikais kada dar nebuvo skausmą marinančių vaistų, - vie-

ŽMONIŠKAI ŽMOGŲ ŽMOGINKIM

- atkelta iš 5 pusl. -

iš kitų pavyzdinių tėvų, auklėtojų, mokytojų, knygų bei visų kitų teikiamų šaltinių. Patys tėvai ne visi gali įauklėjimo mokslus gilintis, todėl jie turi klausyti tų, kurie tuos mokslus studijavo. Ypač dabar tas būtina, kad techninė kultūra viršija dvasinę, kada tėvai bėga fabrikan ir neturi laiko pasilikti su vaikais. Buvęs senelis ar senele - gero elgesio tradicijų palaikytojai, stokojančius tėvus vaikams pavaduotojai dabar suvaromi į prieglaudą. Ir nesenat tėvams su vaikais, vaikas būtina jam saugumą gauti iš gatvinės "gengės". Bet už tai vaikas turi pasiduoti jam saugumą suteikusios "gengės" reikalavimams.

Aiškiai juntame, kad šiandieniniams tėvams reikia labiau šviestis, kad ir tokiais ALVUDO parengimus remiant ir juose naudingų žinių semiantis, nes Amerikoje užmokyklinis švietimas yra "kupčių" rankose. Jie tvarko užmokyklinį švietimą, nes jų rankose yra kinas, radijo, televizija. Jie rodo, didesniam savo pelnui, ne kas naudinga, bet kas miniai patinka. Jei minia eina ir žiūri-biznieriškai galvai atrodo visiškai geru dalyku...

Amerikoje švietimas buvo apvirtęs aukštyn kojom. Dabar daromos reformos, bet stokoja ma mokytojų. Šiandien vaikai turi progos matyti per daug neigiamų vaizdų; jie užsigravinuoja pasamoneje. Pirma progai pasitaikius tos graviruotės išgyvenamos. Neskiriama tikrovė nuo fantazijos, tai ir prasideda šaudymais, žudymais bei visi kiti nevykusio vaiko auklėjimo padariniai. Sugrįžti tvarkon turi pirmiausia tėvai, mokytojai, kunigai, daktarai bei visi kiti suaugę žmonės. Tada ir tik tada tvarkingas jaunosios kartos susilauksime.

Dėl tokios jaunomenės kuo greitesniu laiku prisiauginimo ir sielojasi bei visas pastangas deda ALVUDas.

Ar jau ir tamsta išijungei į tą visiems taip naudingą jo veiklą?

Pirmoji Komunija....

nintelis troškimas jo bėra išsivaduoti nuo jų, tada toks troškimas turi lydėti žmogų iki paskutinio atodūso. Nejaugi ir miręs jis tą troškimą tebeturi? Panašiai sadištų kankintiems, ar badu mirusiems, kurie troško vien tik valgio.

Kas kita būtų, žnogui mirus šventadieniniame nusiteikime, gėrio ir grožio paveikyje, nuolat nešiojusiam savyje estetinį pasigrožėjimą, taipgi ir gėrio troškimą kiekvienam, - tada jo sieloje šitos emocijos, kaip šviesos žibintai, lydetų jį, rodydamos kelią amžinybėn. Tame, tur būt, ir glūdi tobulėjimo prasmė. Bet šito pasiekti reikia nuolatines kovos su ydomis, kurių taip daug žmogui. Ir šita milžiniška kova yra galima, jei žmogus norės tobulėti taip pat kaip kvėpuoti pristigus oro.

Norėtume tikėti, kad ir ateityje J.E.vyskupas Brizgys neatsisakys pasidalinti dvasios turtais su lietuviais. O rekolekcijų iniciatorėms ir rengėjoms tariame nuoširdų ačiū!

WANTED

UNDERWRITERS
and
UNDERWRITERS
TRAINEES

By Farmers Insur. Group.

AURORA, ILL.

If your ambitions cannot be realized in your present position... If you're ready to train for responsible underwriting management assignments... One of the Nation's Foremost Automobile Insurance Companies offers you unrestricted opportunities to reach top-bracket posts.

HIRING NOW

QUALIFICATIONS

COLLEGE DEGREE (or) 2 YRS. COLLEGE, 2 YRS. BUSINESS EXPERIENCE

AGE: BETWEEN 25 and 35

LIBERAL BENEFITS

- OUTSTANDING PROFIT SHARING PLAN
- GROUP, LIFE HOSPITALIZATION AND MAJOR MEDICAL INSURANCE
- RETIREMENT PLAN
- SALARY OPEN

PHONE FOR

AN APPOINTMENT

8:30 A. M. to 4:30 P. M.

AURORA — TWinoaks 6-8561

CHICAGO — Bishp 2-2950

Ask for Personnel Dept.

FARMERS
INSURANCE GROUP

1700 N. Lake St., Aurora, Ill.

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

TINKAMI RŪBAI DUODA GERĄ SAVIJAUTĄ

Pavasariinių, vasarinių, sportinių, darbininių ir išeiginių drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

tokių žymių firmų kaip:

- Groshire • Society Brand
- Phoenix • Sincerity ir kt.

Prie krautuvės (užpakalyje) didžiulė aikštė automobiliams pasistatyti.

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi-mokėjimui be nuošimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vk. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val.

Visi mūsų pardavėjai kalba lietuviškai.

H. SEIGAN

RŪBAI, SKRYBELES, BATAI IR KITI REIKMENYS VYRAMS IR JAUNUOLIAM

NAUJOJE VIETOJE

4630-32 South Ashland Ave. Tel. YArds 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

Gardžiausia duona — bulkutės — sausainiai — tortai

BRUNO KEPYKLOJE

KEPA

LIETUVIŠKĄ
DUONĄ

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi-Kaip Aguonė!

SAV. BRUNO MACIANSKAS,

3339 South Lithuania Avenue
CLiffside 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat siunčiame į visus artimuosius miestus

Detroit **Bruno** duona
gaunama **Gaivos** krautuvėje

Lithuanian

Newspaper

911 W. 32 St.
Chicago 8, Ill.

Laisvoji Lietuva

VAKAR IR ŠIANDIEN

- Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai balandžio 19 d. buvo priimti Valstybės Sekretoriaus Ch.A.Herterio.

- Susilaukėme labai gyvo skaitytojų susidomėjimo spausdinama "Kontržvalgybos kova Lietuvoje". Besiteiraujantieji pranešame, kad atkarpa eis per visus numerius iki metų galo.

- Žigą Vaclovą, sūn. Kazio, gimusį 1906 Šiauliuose, ieško dukte Živilė. Žinantieji apie jį ar jis pats prašomi rašyti: Zanavykų 20-1, Kaunas, Lietuva.

- Mūsų skaitytoja iš Toronto, Kanadoje, p.Z.Ščepanavičienė šiomis dienomis atvykusi Čikagoną į svečius, lankėsi ir Laisv.Lietuvos redakcijoje.

Audronė TAMOŠIŪNAITĖ
S.Velbasio baleto studijos mokinė

Jūsų pinigai gali augti, atnešdami nuo 4 ir pusės procento.

4 1/2%

Metinai išmokėjimai da romi kas ketvirtis. Visi indėliai apdrausti iki 10,000 dolerių.

LA HABRA VALLEY

Building
Loan
Association
165 EAST CENTRAL AVE.
LA HABRA, CALIFORNIA

Taupykite padėti iki 10,000, huo-
simi gauna nuo 1 dienos
metesio.

Prašykite dėl platesniū in-
formacijų apie mūsų taupy-
mo rūšis. Dėkui, S.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____

KONKURSAS

- Laisvosios Lietuvos skelbtojo eileraščio konkurso komisija pranešė Redakcinei Kolegijai, jog ji nerado nei vieno eileraščio atitinkančio skelbtojo konkurso sąlygoms. Konkurse dalyvavo 3 autoriai.

- Ruošiamoje tautinių šokių šventėje, kuri įvyks Toronto, Kanadoje, iš Čikagos dalyvauja: "Ateities" t.š. šokėjai, Saulių kuopos ir Cicero "Žilvitis".

SIMAS VELBASIS

Baleto koncertas

Gegužės 15 d. Jaunimo Centre S.VELBASIO Baleto Studijos mokiniai stato "UZBURTAJĄ FLEITĄ". Ta proga, Jūsų bendradarbis susirado amžinai darbais apsikrovusį energingąjį baletmeisterį S. VELBASĮ berepetuojantį Jaunimo Centro salėje ir turėjo progos pasidalinti su juo mintimis, liečiančiomis numatomąjį pastatymą ir jo vedama baleto studiją.

- Ne kartą jau teko skaityti spaudoje kitų patiektas mintis apie Tamstos vedamą baleto studiją Čikagoje. Mielai norėčiau išgirsti Jūsų nuomonę apie čia rengiamą pastatymą ir iš viso apie pačią studiją.

- Mano studijos tikslas, pradėjo pasikalbėjimą S.Velbassis, ruošti būsimas balerinas. Ar jos pasieks balerinos vardą, tai jau kitas klausimas, tatau daugiausia priklausys nuo pačios mokinės talento ir noro sunkiai ir ilgai dirbti. Bet, pagaliau, jei iš mano mokinių ir neišeitų pasaulinio masto menininkės, tai vis vien galiu jus užtikrinti, kad mokiniai ir mokinės, uoliai dirbdami, pasieks tam tikro mūšio elastiškumo ir ritminės savokos.

- Kaip tos srities specialistas, malonėkite aptarti, kas tai yra per menas tas baletas ir ką jis reikalauja iš tos srities artisto?

- Mano darbo sritis - tai klasinis baletas. Yra dar ir kitų žanrų baletų, kaip tai vadinamas romantiškas, modernusis, akrobatiškas, na, ir tautinis. Klasinio baleto parindiniai techniškai dėsni: tai penkios įvairios kojų ir rankų pozicijos, kurių prisilaikant gaunasi tam tikra iliuzija, kad šokantis ar šokančioji "skraido erdvėje". Klasinis baletas, kuris ypatingai buvo priteguojamas Prancūzijos karaliaus Liudviko epochoje, su laiku persimetė ir į Rusiją. Toji sakyčiau protekcija arba uolus klasinio ba-

leto remimas tęsiamas ir dabar Sov.Sąjungoje. Turinio atžvilgiu, kalbant apie baletą, jis yra sakyčiau kombinacija šokio, dramos, lyrikos ir kostiumų.

- Kodėl ir kada Tamstai kilo mintis organizuoti baleto studiją Čikagoje?

- Su nepriklausomos Lietuvos baletu mane rišo tamprūs ryšiai: nuo pat jaunystės dienų dalyvavau baleto trupėje ir su ja susigyvenau. Galima sakyti, - nebuvo nė vieno spektaklio, kuriame aš būčiau nedalyvavęs arba, jei nedalyvavau, tai sekiau. Kitais žodžiais gyvenau su baletu visą savo gyvenimą ir atvykęs Čikagon, matydamas tokius gražius mūsų jaunimo būrius, sugalvojau pamėginti ir jiems įkvėpti tą meilę šiai meno šakai.

- Kaip Jūs vertinate savo studijos darbą?

- Kaip jau anksčiau minėjau, klasinis baletas padeda /žinoma, jei kas uoliai dirba/ išsivystyti kūno tobulėsnėms

formoms, sukuria gražesnę ir grakštesnę eiseną ir ritmą. Be to, mano klasėse, kur vyrauja lietuvaitės, stengiuosi palaikyti tautinę kalbą, samojų.

- Kokio amžiaus mokiniai tin kamiasi mokslui pradėti?

- Sveikas jaunuolis ar jaunuolė gali pradėti šį darbą nuo 6 metų.

- Kiek metų Jūsų studija veikia ir kiek mokinių per ją yra jau perėję?

- Dirbu jau 9 metai. Per studiją perėjo apie 200 mokinių.

- Ar yra iš Jūsų buvusių mokinių, kurie, kaip pas mus priimta sakyti, išėjo į platesnius vandenis?

- Nei Pavlovos nei Nemčinos vos dar neturime. Bet turime jau keletą mergaičių, kurios priimtos į profesionalines baletų grupes.

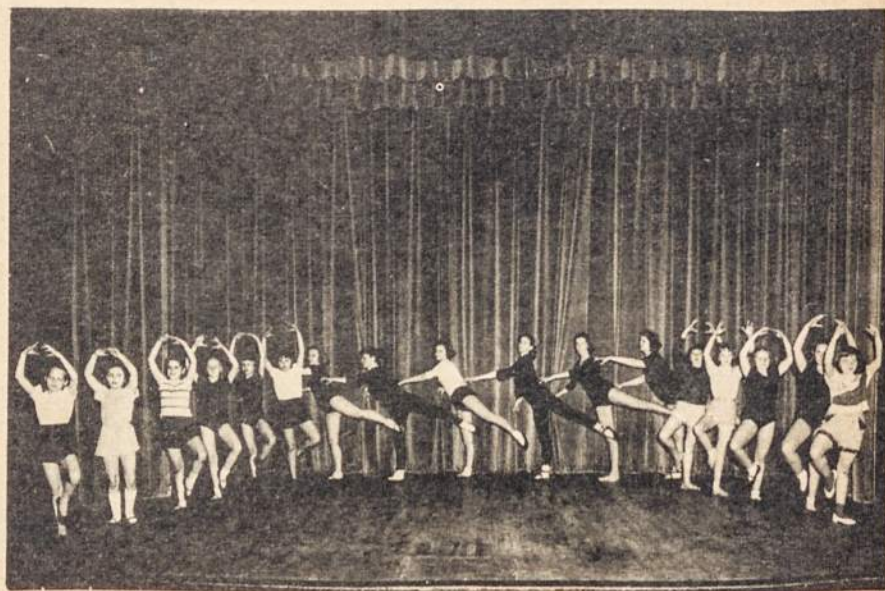
- Skačiau spaudoje, kad ir šiais metais gegužės 15 d. rengiate didelį baleto koncertą. Būtu įdomu sužinoti apie tai plačiau.

- Taip. Gegužės 15 d. Jaunimo Centre statome "Užburtają Fleitą". Pati fabula sukasi apie turtingą ūkininką isimylėjusį į neturtingą ūkininkaitę. Veikalas įdomus ne tik šokių požiūriu, bet ir savo dramatišne intriga bei humoru, kuri balerinos stengsis mimikos būdu perduoti žiūrovui. Veikalas-baletas supintas su dramatinėmis ir komiškomis scenomis, todėl prašiau ir gavau sutikimą iš sceninių menininkų mums patalkininkauti: dalyvaus nepriklausomos Lietuvos baleto solistė p.Irena Indrigevičiūtė-Sprindienė, aktorai - A.Brinka, E.Radvila, Ilčiukas, mano buvusi mokinė R.Graužinytė. Dalyvauju ir aš pats.

Antroje spektaklio dalyje pamatysite pirmą kartą nesenai p.Bertulio sukomponuotos "Našlaitės" baleto ištrauką, o taip pat visą eilę kitų klasinių veikalų dalis. Siame pastatyme dalyvaus bemaž visi mano mokiniai.

Pertraukos laikas jau buvo pasibaigęs, padėkojęs baletmeisteriui S.Velbasiui už įdomų pasikalbėjimą, palinkėjau sekmes jo darbuose.

V.Petronis

S.Velbasio baleto studijos mokiniai pamokų metu

S.L.A

-SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE, ČIKAGOS NAUJAI ĮSISTEIGUSI 375 kuopa
NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME VISUS ! LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

/ Gegužės 14 d.-šeštadienį /

3133 So. Halsted St.

JOS RENGIAMĄ ČARTERIO ĮTEIKIMĄ. Kalbės: Dr.S.BIEŽIS, E.OŽELIENĖ
ir A.J.KAULĖNAS. PO TO BUS

POBUVIS - vakarienė

IR ŠOKIAI

Pradžia 7 val. vakare

Kviečiame visus praleisti vakarą jaukioje nuotaikoje

